

חוברת לימודים שבועית

פרשת כי תשא

כתה ז'

תשע"ח

תורת ה' תמימה

תלמוד תורה
משיבת
נפש

קרית ישמח משה
גני תקווה

נערך ע"י הרב דוד ויג

פניני הפרשה

פרשת כי תשא

"ואתה תדבר אל בני ישראל לאמור אך את שבתותי תשמרו" (לא יג)

מופיע בגמרא א"ל הקב"ה למשה: מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיעם-הנותן מתנה לחברו צריך להודיעו. אל ביתו של הרבי ר' שמלקי מניקלשברוג נכנס עני וביקש נדבה. לא היה לרבי בידו מאומה, חיפש בבית ומצא טבעת יפה של הרבנית, לקחה ונתנה לעני. חזרה הרבנית והבחינה בנעשה, הרימה קול צעקה: הלא הטבעת יקרה מאוד ושויה לכל הפחות כ"ה זהובים!

שמע ר' שמלקי את צעקותיה ויצא לרדוף אחרי העני. הלה בראותו שהרב רץ אחריו, החיש את פסיעותיו כי חשש אולי רוצה הרב לתבוע ממנו את הטבעת בחזרה. נזדרז הרב והגביר את מרוצתו עד שהשיגו, אמר: דע לך שהטבעת יקרה ושווה כ"ה זהובים, אל תימכרנה בפרוטות... ובשת קודש דרש רבי שמלקי לפני בני עדתו. אחרי שסיפר להם מה שאירע לו בזה השבוע, עם העני והטבעת, הוסיף: זהו שאמר הקב"ה למשה "מתנה טובה יש לי...לך והודיעם", לך והודיע להם כמה יקרה היא מתנת השבת, שלא יבזבוזו את היום באכילה ושיחה בטלה, כי קדוש היום לאדוננו!

"וביום העביעי שבת וינפשי" (לא טז)

אמר האדמו"ר רבי שמואל מסלונים בעל ה"דברי שמואל" זצ"ל-יהודי בשבת נמשל לנווד בדרכים בגשם ובשלג שנרטב כולו עד לשד עצמותיו, והוא רעב ורועד מקור, שהגיע עד פתח אכסניה מלאה הבל וחום ונכנס פנימה, הפשיט מעליו את הבגדים הרטובים ולבש בגדים אחרים, נקיים ויבשים, אכל לשובע וחימם את אבריו הקפואים, עד כי השיב נפשו ואזר כוחות להמשיך הנדודים. השבת היא אכסניה בזאת, שם ינוחו כל יגיעי כח ויחליפו אונים, להמשיך בטלטולי החיים....

פניני הפרשה

"לך רד כי שׁוֹזַת הָעַם (לב ז)"

ומובא בגמ' רד מגדולתך. רבי אשר זאב ורנר, רבה של טבריה, היה דורש מקרא זה בשם דודו רבי מרדכי מסלונים. – כיון שנודע למשה כי חטאו ישראל בעגל, היה מקום שירצה להישאר בשמים וללמוד תורה מפּי הגבורה, מה לו ולפולחי עגלים? משום כך ציוהו הקב"ה: לך רד מגדלותך! עכשיו לא תעסוק בתורה, "כי שיחת עמך" ועליך לירד ולראות מה ניתן לעשות בכדי לכפר חטאתם... וזהו תפקידו של מנהיג מישראל. לא להתרחק מהעם ברגע שסרחו, לא להפקירם, כי אם לדאוג ולחפש דרכים איך להחזירם למוטב, להצילם מעונשין ומפורענות קשה.

"וירא את העגל... ויזור אף במשה וישלך את הלוחות וישבר אותם" (לב יט)

רבי שמעון שקופ – מה ראה משה לשבר הלוחות? כלום סבור היה שבעקבות מעשה העגל יישארו ישראל חס – ושלום בלא תורה? מילא אם היה ממתין ונמנע ליתנם לישראל עד שיחזרו בתשובה אך מדוע לשבר ואחר כך להתנפל לפני ה' ולבקש לוחות שניות? ותירץ לוחות הראשונות היה בהם כוח סגולי, שכל הלומד תורה פעם אחת אינו שוכחה לעולם, כדברי חז"ל "אלמלא נשתברו הלוחות ראשונות לא נשתכחה תורה מישראל" וברגע שחטאו ישראל בבת אחת הרגיש משה כי מאלו הלוחות עלול לצמוח חילול הקודש נורא, כי יכול להיות איש מישראל מושחת ומגואל במעשים רעים והוא בקי בחדרי התורה. ולכך שברם שלא תהא כזאת בישראל, אלא כמו הלוחות השניות שהיו מעשה אדם – חדלי נצחיות – ואינן מתקיימים זולת בתנאים מסוימים, כך גם תורתו. וכמו שנצטווה משה רבנו "פסל לך שני לוחות", כך נתבע ונדרש כל אדם מקבל תורה להכשיר לוחות לבבו, לכתוב עליהם את דבר ה', וכמידת התכשרותו כן תהיה קבלתו.

"אנא זוטא העם הזה זוטאה גדולה" (לב לא)

משה רבנו בא להעתיר בעד בני ישראל, ולבסוף עוד הוא מגדיל את חטאתם? ור' שלמה מלוצק מיישב ואומר: – משל לאב שמזהיר את בנו לא ללכת בדרך המלאה בוז, היכן שיטנף כל

פניני הפרשה

בגדיו, והילד איננו שומע בקולו, וטינף כן את בגדיו, ואח"כ מתחרט. יש ילד סכל שהדרך המטונפת מצאה חן בעיניו, אלא נזכר בדברים שאיים עליו אביו וכואב לו מדוע לא התאפק ולא ויתר על ה"תענוג" ומיד רץ לפייס את אביו. ויש ילד חכם שנותן לב להבין, למה הרבה אביו כל כך להזהירו, עד שמבין בדעתו כי אכן דרך זו רעה ומשוקעת – ובהתחרטו הריהו מתפרק על אביו במר נפשו ומתאונן למה הניחו ללכת שם, הרי אינני אלא ילד קט והיה עליך להחזיקני ביד ולשמור עלי שלא אטנף את עצמי! ומרבה בבכיות עד שהאב אינו יכול לראות בצערו וממהר להבטיחו כי ילבישנו בבגדים חדשים ויקרים. ויש, אפי' הבן הסכל ששפר עליו מזלו ונמצא איש אוהב נאמן ומסור לו, החרד לשלמו ואינו גורע ממנו עין. ובראות האוהב שהבן הולך ומטנף את בגדיו, נכמרים רחמיו ורץ במקום הבנאל אביו ובוכה ומתווכח אתו: מדוע הנחת לבנך הקטן שיטנף עצמו כל כך – ורמי האב שוב נכמרים על הבן והוא מעניק לו שנית בגדים מהודרים.

כדברים האלה היה משה רבנו טוען כלפי שמיא באמרו "אנא חטא העם חטא גדולה" מתמרמר הן אב רחום לישראל אתה, ריבון העולמים, ואיך הנחת את בניך אהוביך שיטנפו עצמם בחטא כל כך מתועב? הלא אתה הוא אשר מחיה ומהווה אותם גם ברגע של חטא ממש – וכיצד הנחת?

"והיה פיו ראשו בתוכו" (לג' לב)

ה"חפץ חיים" אמר שבפסוק זה מרמזת התורה לדברי חז"ל שדרשו מהפסוק "תולה ארץ על בלימה": על מי העולם קיים, על מי שבולם פיו בשעת מריבה. שעוצר את דבוריו בתוכו ואינו מוציאם החוצה.

הסיפור הנפלא שלפנינו קרה לפני כמה עשרות שנים, בירושלים העתיקה. באותה תקופה היה כיבוס הבגדים, העבודות הקשות במשק הבית. עקרות בית של היום עם מכונות הכביסה האוטומטיות, לא יכולות לתאר לעצמן את הקשיים שהיו כרוכים בעבודה מאומצת זו, שכמעט כל בני הבית השתתפו בה. ומעשה בעקרת בית אחת, שאחרי שש שעות של עבודה מפרכת, גמרה לכבס ותלתה שני חבלים מלאים בכביסה. בצהרים, כאשר נכנסה לחצר אחת השכנות,

פניני הפרשה

נראה היה לה שהחבלים מפריעים לה לעבור. כיון שלא נשאר מעבר מספיק רחב בחצר. במקום לקבל את הדבר בהבנה ולשמור על יחסים טובים בין השכנים, תקף אותה יצר הכעס. מה עשתה? נכנסה בזריזות לביתה, תפסה מספרים, יצאה לחצר וחתכה את שני החבלים מחאי הכביסה. כל הכביסה הנקייה נפלה ברעש על קרקע החצר.

האשה בעלת הכביסה עמדה עכשיו בפני מבחן קשה. לפי טבע האדם, היא היתה צריכה לכאורה להתפרץ בצעקות וקללות על השכנה ועל המעשה המרושע שהיא עשתה. אבל ברגע האחרון היא שאבה כוחות אדירים מתוך מעיין אמונתה הזכה. היא התגברה על הניסיון המר, חסמה את פיה והצדיקה עליה דין שמים, באמרה: "מסתמא זה מגיע לי. תהא צרה זו, כפרה עבורי".

היא אספה את הכביסה מהקרקע, שטפה את הלכלוך, חברה את החבלים החתוכים, הלכה למגרש שבשכונת "בתי מחסה" ותלתה שוב את הכביסה בכיכר הגדולה. בשעות הערב הביאה את הכביסה לביתה במצב רוח טוב.

אבל הניסיון עדיין לא נגמר. בעלה של האשה חזר הביתה אחרי תפלת ערבית והיא מתאפקת ואינה מספרת לו מה שקרה לה בחצר!

כל הפרשה לא היתה מתגלית, אם לו אותה שכנה עצמה שנכנסה בלילה, מבווישת, לבית חברתה ובקשה לסלוח לה על אותו מעשה מכוער שעשתה. היא סיפרה, כי בתחילת הלילה קבל בנה חום גבוה מאוד באופן פתאומי. היא חושבת, שמחלת בנה היא עונש מהשמים על רשעותה היום בצהרים.

אותה צדקנית גבורת הרוח זכתה שלשנה הבאה נולד לה בן, הלא הוא הרב אלישיב זצ"ל שהיה אחד מגדולי ישראל בדורות האחרונים.

"יֵלֶךְ נָא ד' בְּקִרְבָּנוּ כִּי עִם קִשְׁיָה עוֹרֵף הוּא וּסְלוֹזַת לְעוֹנָנוּ..." (לך ט')

המגיד מדובנא הסביר זאת ע"פ משל: רוכל אחד עמד פעם ברחוב מהודר, בו מתגוררים אצילים ונסיכים, והכריז בקולי קולות על מרכולתו-כפות ומזלגות מעץ. עמד כך כל היום ולא

פניני הפרשה

זכה למכור אף כף אחת. בשעה מאוחרת חזר לביתו נרכא ועצוב, באין לו אפי' פרוטה פדיון. פגש באחת ידידיו והתאונן לפניו על רוע מזלו. צחק הלא ואמר: שוטה שכמותך! ברחוב של נסיכים ואצילים, המשתמשים רק בכלי כסף וזהב, עומד אתה למכור כפות של עץ, ועוד תרצה פדיון? עמוד עם מרכולתך ברחוב הסנדלרים, שם תמכור משהו!

כך טען משה לפני רבש"ע, לאחר שהראה לו את "סחורתו" ומנה את מידותיו: רחום וחנון, ארך אפיים, נושא עוון ופשע-ילך נא ד' בקרבנו- כי מה תועלת יש במידות כאלה בשמים, בין המלאכים שאינם חוטאים? רק אצלנו בעולם השפל תוכל "סחורה" כזו לעבור לסוחר, "כי עם קשה עורף הוא - וסלחת לעווננו ולחטאתנו....."

"ולא יזמוד איש את ארצך בעלותך לראות את פני ד'" (לד' כד')

מסופר בגמ' ירושלמי-מעשה באדם אחד, שהשאיר את ערמת התבואה בשדה ועלה לרגל. כשחזר מירושלים מצא, שאריות ודובים עומדים מסביב לערמה, כדי לשמור את החיטים. ועוד מסופר שם: מעשה באדם אחד, שהשאיר לול תרנגולים ועלה לירושלים. כשחזר מצא חתולים {שרצו לטרוף את התרנגולים} מקרועים לפני הלול.

אדם אחד השאיר את ביתו פתוח ועלה לרגל. כשחזר, מצא נחש כרוך על המנעול של הפתח, כדי לשמור את הבית.

רבי פינחס סיפר מעשה זה: שני אחים היו באשקלון והיו להם שכנים נוכרים. אמרו השכנים זה לזה: כאשר היהודים האלו יעלו לירושלים לרגל, ניקח מביתם את כל הרכוש. כשאחים עלו לירושלים, הביא הקב"ה מלאכים בדמות האחים והיו נכנסים ויוצאים בבית. כשחזרו האחים, שאלו אותם השכנים: היכן הייתם? ענו להם בירושלים. שאלו הנכרים את מי השארתם בבית? השיבו האחים: לא השארנו שום אדם. מיד הבינו הנכרים שה' עשה נס ליהודים. ואמרו ברוך הוא אלוקי היהודים, שלא עזב אותם ולא יעזוב אותם לעולם.

פניני הפרשה

סיפור השבוע

"כי תשא את ראש בני ישראל"

הצדיק הקדוש רבי יצחק מנשכ"ז זיע"א, היה מתבודד כל היום בעלית הגג שבביתו, ולומד שם בקדושה ובטהרה. הוא הזהיר את המשמש בקדש שלא יתן לאף אדם להכניס אליו. רק פעם אחת ביום היה הרבי פותח את הדלת, מקבל את הממתינים, מברך ומיעז לכל אחד, וכשהסתים התור היה שב להתבודד עד למחרת.

בין החסידים היו שני שתפים סוחרי בקר, שלא היו זזים שום צעד בלי לשאל את פי רבם מה ואיך לעשות. והם אכן הצליחו בכל מעשיהם, ונתעשרו.

פעם אחת פרצה מגפה אימה בעדרי הבקר. אלפי בהמות מתו בצורה מבהילה, ולא ידעו מה לעשות. בצר להם, עלו שני הסוחרים לביתו של הרבי לקבל את ברכתו. אף המשמש עצר בעדם, ולא נתן להם להכניס. התחננו השתפים, והסבירו למשמש שכל רכושם עומד לרדת לטמיון, ובידם נמצא גם כספי אלמנות ויתומים, שגם בהם קנו בהמות, וכמוכן גם כל כספי היתומים והאלמנות ילך לאבדון. דע לה, הם מסבירים לגבאי, שבכל רגע מתים עשרות בהמות. זה בידך...

המשמש שמע את הדברים, הבין את הדחיפות שבענין, ונתן להם לעבר. הם עלו בסלם, נקשו על הדלת, ונכנסו פנימה. הרבי ישב בחדרו, ועסק בסתרי התורה, כששמע שנכנסים הרים את עיניו וראה את הבאים, פיו נפתח בתדהמה, פניו החוירו וכמעט שהוא התעלף. חלפו כמה דקות, הרבי חזר לעצמו, שמע את בקשתם הזועקת, וברכם שלא ינזקו. ובאמת, השיית רצון יראיו יעשה, והמגפה פסקה.

לאחר שהלכו, קרא הרבי למשמש, ושאל אותו מדוע אפשר להם להכניס? התנצל המשמש, וענה, שמכיון ששמע שמדבר בכספי אלמנות ויתומים, פחד להמתין ונתן להם לעבר. אמר לו הרבי: טוב עשית. אף דע לה, לא לחנם אמרתי לך לא להכניס אלי אנשים. אני נמצא בעולם עליון שכלו אור וזהר, ואין בו גשמיות כלל. כדי לקבל אנשים עלי לרדת עשר מדרגות רוחניות, ורק אז אני יכול להבין מה הם רוצים. באשר נכנסו אלי השתפים לפתע

פניני הפרשה

פתאם, כמעט התעלפתי. ראיתי לפתע שוורים בדמות אנשים נכנסים, וחשבתי בבהלה: איך יכל להיות שפרות עולות בסלם...

התורה אומרת לנו בפרשה: "כי תשא את ראש בני ישראל..." תשא-תרומם. התפקיד של משה רבינו הוא לרומם את בני ישראל, שלא יהיו מונחים כל הזמן בעניינים גשמיים, אלא מרוממים יותר, רוחניים יותר.

"והמכתב מכתב אלקים הוא, וזרות על הלוזות"

לומדים חז"ל מפסוק זה: "אל תקרא חרות, אלא חרות. אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה.

מספר על ארון שהיה לו משרת טפס מטפס. כשאמרו לו להביא כמה תפוחי אדמה, היה מביא 12 שקים. כשאמרו לו לשאב דלי מים, היה כל הבית מוצף במים. החליט הארון להעניש אותו, אבל ענש שיוכיח עד כמה הוא טפס. מה עשה? הביא חבל וקשר אותו לגדר, ואת הקצה השני שם בפה של העבד, ואמר לו: סגר את הפה, והדק את שנה. עשה כך העבד, והארון הלך...

עברו שם חבריו של המשרת, ואמרו לו: בוא עמנו, אנחנו הולכים להתרחץ בנהר. סגן להם המשרת מבין שניו: אני לא יכל, אני קשור לגדר. אמרו לו: טפס, פתח פיה ואתה משחרר. אבל הוא לא מסגל לחשב לבד, הוא קשור...

זה מצחיק, באשר זה מדבר על מישהו אחר. אבל גם אנחנו קשורים. פעם אנחנו קשורים ללשון הרע, ואנחנו לא יכולים להתנתק ממנה, פעם אנחנו קשורים ל'ארון' קלות ראש, לפעמים זה יכל להיות קשר ל'מור' בטלה, ועוד כל מיני דברים שאנחנו 'קשורים' אליהם. אבל מה הפרוש: קשורים? נעזב אותם, וזהו! אי אפשר. אנחנו קשורים!!!

מי בן חורין, מי לא קשור לרצונות שלו, אלא יכל להתגבר עליהם? מי שעוסק בתורה.

מצוה מהפרשה

המשך מצות עשה צ"ה בתורה בנן בית הבחירה

מצוה זו כוללת את כלי המשכן. סיפורינו הוא על גלגולי המנוחה של בית המקדש בגלות תקציר חלק הספור הקדם: טיטוס הרשע הגלה את המנוחה לרומא, ומשם ההונים הגלו אותה לקרטיגו לפי פסק הרב

פניני הפרשה

התגייסו הקהלה ללוות את המנוחה בעיר הסמוכה לדרך הראשית. בדרך נחמיה בנו של רבי טודרוס התחבר עם החיילים ובתיווכו הסכימו להוריד את מכסה המנוחה וכך יכלו כל אנשי הקהלה לראות בעיניהם את המנוחה הטהורה. בהמשך נחמיה הצליח להפיל את החיילים למים מעל הגשר ולהתרפק על המנוחה והמנהיג הפה בו בחרבו, וכתוצאה מכך נהיה משתק בידו, אחר כך נשא וילד משפחה ברוכה. בגיל ששים קבל מתנה מצאצאיו טיול לארץ ישראל עם מדריו שם פגש את קבר רבי קלונימוס שכל העובר לידו זורק שם אבן, והלוקח סגולה שיחזירנה למקומה. לקח שם אבן וחזר לרומא.

שנה רדפה שנה רבי נחמיה הזקין לבן זקנו הלבין כשילג פחותיו הלכו ורפו, מעט מאוד לצאת מביתו ישב והגה בתורה שבנגלה ביום, ובנסתר בלילה וחי את שארית חיו בצנעה.

יותר משבעים שנה עברו מאז הגלתה המנוחה על ידי ההונים לקרטגו שבצפון אפריקה ותמורות רבות חלו בעולם. קיסרות רומא אבדה את חשיבותה ועליונותה ונדחקה לקרו זוית, ואת מקומה ירשה טורקיה. מרכז השלטון העולמי עבר לביזנץ עיר הבירה של טורקיה (הנקראת כיום איסטנבול) השוכנת ליד מיצרי הבוספורוס הסמוכים לים השחור. בטורקיה מלך הקיסר יוסטיניוס שלטונו הקיף חלק נכבד בעולם. לרשותו עמד שר צבא - מצביא מהולל בשם ביליזאר אשר הנחיל לקיסר נצחונות מזהירים, וכבש למענו מדינה אחר מדינה.

לאחר מלחמה עקובה מדם הגיע ביליזאר לשיא נצחונותיו כאשר הכניע את ההונים וכבש את מדינת קרטיגו, המבצר האדיר הבלתי מנצח של צפון אפריקה. עטור נצחון ועמוס שלל רב חזר ביליזאר בראש צבאו לביזאנץ. מאות ספינות של ההונים מלא בשלל רב, ועתה הם הובלו מקרטיגו לטורקיה. שבועות רבים עגנו ספינות אלו לחופי הבוספורוס כשהמוני סבלים פורקים את המשא לגנזי המלך. העם לא נלאה לספר על האוצרות האגדיים שהובאו לגנזי המלוכה. העם הטורקי התהלך בראש מוהם וספר ביהרה רבה על הנצחונות המזהירים.

יום אחד הגיעה השמועה לרובע היהודי והתפשטה כאש בשדה קוצים, שקבוצת יהודים ראו את המנוחה של בית המקדש שהורדה מאחת הספינות והועברה לאוצר המלוכה. השמועה עשתה לה כנפים ועד מהרה נשמעו הדברים בכל קהלות ישראל בעולם. ספורו של רבי נחמיה מקהלת רומא שזכה למשש את המנוחה הטהורה כמו ידיו עוררה רגש קנאה אצל כל יהודי, וכל יהדות העולם גלתה בזה ענין רב.

הנושא הזה גלים ורבה הנערץ של ביזנץ "החכם באשי" רבי אביגדור, נדרש להשיב אם יש לברך על ראיתה ברפת שהחיינו. הוא ערך תשובה ארוכה בה צטט מקורות רבות מהבבלי והירושלמי ואת תשובתו סים במלים "יום בשורה הוא". ואולם מאחר שדבר זה נוגע לכלל ישראל פלו, שלח החכם באשי שליח אישי לריש גלותא ויגאויי בכל להשית עצה כדת מה לעשות ואיך יכלכלו מעשיהם נכח המצב החדש. זמן קצר אחר כך חזר השליח, בלוי שליח נוסף מאנשי ריש גלותא אשר לבש בגדי שרד, עטה גלימת אטלס צבעונית רקומה חוטים מזהבים. למתניו אבנט ססגוני רחב ועל ראשו תרבוש מפאר מעשה אומן. מכנסיו מהדקים לברכיו, ותחתיהם גרבי משי מבהיקות. נעליו מרפסות באבזמי זהב. בעיניהם של אנשי טורקיה שלא הרגלו לתלבושתם של

פניני הפרשה

אנשי בבל העציר השליח בדמות שלא מעלמא הדיו, הם הביטו אחריו בכבוד ובהערצה מפלגים, וצפו לשמוע את החדשות שהביא עמו. שליח זה תלמיד חכם גדול היה, וחכמת אדם האירה פניו. ואף הביא עמו מכתב ארוך מריש גלותא.

מיד עם בואם, שלח החכם באשי לכנס את כל הדיינים וראשי הקהל. וכלם הסתגרו לאספה בביתו של הרב. לאחר הפרות קצרה ושתיית לחיים שלח השליח מגלה סגורה ומסרה לידי הרב. המכתב היה כתוב בכתב נאה ומסולסל בלשון מליצית, ונהון בה בהרחבה כל צדדי הפעיה, ובסופו של ענין המליץ ריש גלותא למנות את רבי נחמיה שליח שיפנה למלך יוסטנינוס, וינסה לגאול את המנורה בכל מחיר. וכן בקש מיהודי טורקיה שישחדו את השרים ואת כל מי שנתן שישתדלו שהעסקה תצא לפעל, ואז יעבירו את המנורה לבבל ושם יעשו מה שיחליטו הגאונים ראשי אלפי ישראל.

מיד שברו אנשי טורקיה עגלה מכבדת רתומה לכמה סוסים אבירים ושליח ריש גלותא עם שלוחי החכם באשי יצאו בדחיפות לדרך לעשות את הנדרש. בהגיעם לרומא רעשה כל הקהלה לנוכח השלוחים המכבדים שבאו לרבי נחמיה, והוא קבלם בכבוד גדול. אחר שנחו מעמל הדרך שאלם לסבת בואם ואמרו לו ששוב יש הזדמנות לגאול את המנורה ורוצים לעשות אותו שליח העם היהודי להתיצב לפני המלך לנסות לגאול את המנורה. בתחלה סירב נמרצות בטענה שגילו המפלג מונע ממנו שליחות זאת. לו הייתי צעיר בעשר שנים, הייתי רץ כנער לשליחות זו.

כאן הוציא שליח ריש גלותא את המכתב והראה לו את ההוראה הישירה של ריש גלותא. בנתים התאספו כל בני הקהלה סביב ביתו של רבי נחמיה בהבינם שיש כאן ענין נשגב, וכשהודלפו תכן הדברים, מיד נכנסו ראשי הקהלה והצטרפו ללוחצים עד שרבי נחמיה נאלץ לצאת לדרך בהתנתו שישעו רק דרך היבשה, כי אין כוחו לסבל תלאות הים. ואכן ריפדו את העגלה בכרים ומצעים כמה שיכלו, ורבי נחמיה יצא לדרך.

בנתים לא שקט החכם באשי על שמריו, ושחד את כל מי שהיה לו רק יד ורגל בארמון המלוכה שיהיו מליצים טובים לענין. וכן קבע ראיון עם משלחת היהודים אצל הקיסר. כמה שבועות נסעו השלוחים עם רבי נחמיה מרומא לטורקיה וכאשר הגיע, ערכו לו בני המקום קבלת פנים מפארת עד שהתרגש כל כף, ודמעות רבות ירדו מעיניו, והתפלל שיזכה להיות השליח הנאמן לגאול את המנורה משוביה. ועניית אמן עוצמתית נשמעה בכל בית הכנסת.

כעבור שלושת ימים נקבע זמן הראיון אצל הקיסר. היהודים התאספו בהמוניהם לבית הכנסת ושטחו תפלה לפני השם יתברך שיזכו לגאל את המנורה מידי שוביה. עד הגיע העת.

כשהגיע זמן הראיון, בא רבי נחמיה מלוח עם שנים מנכבדי הקהלה אל ארמון המלך. שר החצר שהיה משחד בהגן קבל את פניהם בשמחה והוליהם אל טרקליו הארמון, שמשם היו אמורים להפגס להיכל המלך.

הארמון היה כלול בהדרו אין מלים לתאר את היפי והברק שניבט מכל פנה. מנורות בדלח הזהירו בשלל צבעי הקשת בכל פנה היה קשוט מאבני כדור וברקת ושאר אבנים יקרות סגולות מלכים. אלמלא השליחות

פניני הפרשה

החשובה שהיו עסוקים בה ודאי היו מסתגוררים בהגן מהיפי והפאר, אך כבוד האחריות הכריע ורבי נחמיה היה שקוע בתפלה ליוצר מרומים, שיתן בפיו את המלים הנכונות, להצליח להוציא את מחשבותיו – לפעל. ולגאל את המנוחה. לאחר המתנה ממשכת הגיע שר החצר והודיעם שהוד רוממותו הקיסר מוכן לראיון. אל היכל הפתח הרשה רק רבי נחמיה לבדו להכנס. לבו החל לפעם בחזקה ורתת עבר בכל גופו מלמל בלחש תפלה נוספת לאביו שבשמים שיצליח בשליחותו.

על פסא רם ונשא ישב הקיסר בהדרת כבוד, מאחוריו בעזרת חצי גרן עגולה נצבו שריו ויועציו ומשני צדיו עמדו דום שני נושאי רמחים עטווי בגדי שרר מרשימים. רבי נחמיה קד ארצה לפני הקיסר האדיר והמתין לאות מהקיסר שיאפשר לו לומר את דבריו.

האות נתן ורבי נחמיה פתח: הוד רוממותו קיסרינו האדיר והנעלה, שלום לך ושלום למלכותך מאת כל נתינה היהודים. יליד רומא אני, ובה אני גר הוועקתי הנח על ידי אחי היהודים להביא לפניך את בקשתם השטוחה של כל היהודים הפזורים בארבע קצוות תבל. לא חסתי על כחותי, ולא חסתי על זקנותי המפלגת, ועשיתי מאמץ עליון, והנני פה.

הוא ספר בארכה את אשר עבר בגיל עשר בגלות המנוחה אצל צבא ההוננים, ואת שיתוקו עד היום הזה. ועתה אדונינו הקיסר מנורה זו נמצאת באוצרות מלכותך. שר צבאך הנעלה המצביא בליזאר, הביאה שלל מקרטגו לביזנץ. בקשתנו שטוחה לפני הוד מלכותו, למכור את המנוחה הקדושה לנו, תמורת זהב פי שלושה ממשקלה, אותו נעלה לקפת אוצר המלוכה.

הקיסר הפנה ראשו אל השרים שנצבו מאחוריו ושאל לדעתם, ובעקר התענגן אצל שר האוצר. והללו שהיו משחרים בהגן, לא הססו הרבה וענו על אתר הן: יש למסר את המנוחה לידי היהודים. הקיסר כבר היה אמור למסר את תשובתו החיובית, אבל אז נשמע קולו של הבישוף אב הודוים של הקיסר:

אדוני הקיסר! הכריז הבישוף בקומו על רגליו. האמנם כה רופפת בלבך האמונה הנוצרית. האם אתה מוכן למכור את דתך, בעד בצע כסף, מסירת המנוחה ליהודים פרושו, סלילת דרך לבניית בית מקדשם והשבת מלכות ישראל על פניה. אם אכן זה יקרה היהודים ימרדו בה, ודם נוצרי ישפך פמים. אם נוצרי מאמין אתה, אל יפנה לבך לעצת יועצך, והשב ליהודי הנצב פה לא מחלט!

דומית מות נשתררה בטרקליו, חיוורון פסה את פניו של הקיסר. ואלו פניו של רבי נחמיה חורו שבעתים. הקיסר הסס עוד שניות מעטות, אך מיד לאחריהם השיב בקול רפה "לא! אינני מוכר את המנוחה. הקיסר נתן אות לסיום הראיון. ורבי נחמיה הובל על ידי שר החצר לאולם ההמתנה, שם צפו לו ראשי הקהל בכליון עינים, לתוצאות הראיון.

נקל לתאר את ההרגשה האימה שהשתלטה על שני הנכבדים, בשמעם מפי רבי נחמיה את הכשלוך החרוץ שנחל. בלכבות דואבים כשפניהם כבושות בקרקע, עזבו השלושה את ארמון המלוכה. רבי נחמיה היה שבור

פניני הפרשה

וְרִצּוֹז, הַפְּחֹת שְׁפִיעַמֹּנוּ בּוֹ בְּיָמִים הָאֲחֵרוֹנִים, עֲזָבָהּ. הוּא חֹזֵר לְהִיּוֹת תְּשׁוּשׁ וְרַפָּה אוֹנִים, בְּקִשְׁי גָּרַר אֶת רַגְלָיו עַד הַמְּרַכְבָּה.

יְהוּדֵי בֵּיזְנֵז קָבְלוּ אֶת הַיְדִיעָה בְּמַפְח נֶפֶשׁ. וְהִבִּינוּ שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַן גְּאֻלַּת הַמְּנוּרָה מֵהַשְּׁבִי. גְּדוּלִים בְּקִטְנִים הִטִּיחוּ קַלְלוֹת נִמְרָצוֹת עַל רֹאשׁ הַבִּישׁוּף הַרְשָׁע, שֶׁהָיָה הַשְּׁלִיחַ הָרַע לְהַמְשִׁיךְ גְּזִירַת הַגְּלוּת.

רַבִּי נַחֲמִיָּה לֹא אָזַר כַּח לְשׁוֹב לְבֵיתוֹ, הָאֲכֻזָּבָה הַנּוֹרָאָה הַפְּכָה אוֹתוֹ לְחָרֵס הַנְּשִׁבֵר. יָמִים רַבִּים שָׁכַב בְּמַטְתּוֹ בְּבֵית הַחֶכֶם בְּאִשִּׁי, וְהִתְעַשֵּׂף בְּשִׁתִּיקָה כְּבִדָּה. הוּא בְּקִשׁ מִסְפָּר סְפָרִים לְחַדְרוֹ, בְּעֶקֶר סְפָרֵי קְבֻלָּה וְעֶסֶק בָּהֶם בְּמַטְתּוֹ כָּל הַיּוֹם. אֲפִילוֹ הַחֶכֶם בְּאִשִּׁי בַּעַל הַבַּיִת, לֹא נִיָּסָה לְהַפְרִיעוֹ.

אֲנִשִּׁי רוֹמָא שָׁלְחוּ שְׁלִיחַ לְהַחְזִיר אֶת רַבִּי נַחֲמִיָּה לְבֵיתוֹ, אֲךָ הוּא סִירַב לְמִירוֹת שֶׁהִלָּה הַבְּטִיחַ לְסֹדֵר עֲגָלָה מִרְפָּדַת. כְּשֶׁהַשְּׁלִיחַ הִפְצִיר מְאֹד גִּילָה לוֹ רַבִּי נַחֲמִיָּה אֶת סוּדוֹ. אַתָּה בְּטַח זוֹכֵר אֶת הָאָבִן שֶׁלְקַחְתִּי מִקְבְּרוֹ שֶׁל רַבִּי קְלוֹנִימוֹס בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָרִי אֲנִי עֲתִיד לְהַחְזִירָהּ, עַל כֵּן אֵינִי יָכוֹל לְחֹזֵר לְרוֹמָא. אֲךָ דַּע לָךְ שֶׁכַּנְרָאָה מְקוֹם קְבוּרָתִי יִהְיֶה בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, אֲךָ אֲנִי אֵל תִּגְלָה כְּלוֹם בְּחַיִּי. הַשְּׁלִיחַ הִבִּין שֶׁאֵין טַעַם לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַפְצִיר בּוֹ, וְהִלָּךְ לְדַרְכּוֹ.

אֵט אֵט הִחַל רַבִּי נַחֲמִיָּה לְהַתְּכַוֵּן לְצֵאת לְדַרְכּוֹ לְכִינוֹ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הַסּוֹבְבִים חָשְׁבוּ שֶׁהוּא מֵתְכַוֵּן לְחֹזֵר לְרוֹמָא, וְהַתְּפִלָּאוּ מִדּוּעַ לֹא חֹזֵר עִם הַשְּׁלִיחַ. אֲךָ הוּא מִילָא פִּיּוּ מִיּוֹם, וְלֹא דִבֵּר מְאוּמָּה. לִילָה אֶחָד כְּשֶׁעָה לְאַחַר חֲצוֹת שָׁמַע רַבִּי נַחֲמִיָּה נְקִישׁוֹת עַל חֲלוֹן חֲדָרוֹ. הוּא נִחְרַד וְרָצָה לְהַעֲדִיר אֶת בְּנֵי הַבַּיִת, אֲךָ הוּא שָׁמַע קוֹל בְּלַחֲשׁ: רַבִּי נַחֲמִיָּה, אֲנִי פִתַּח אֶת הַחֲלוֹן. הוּא הִבִּין שֶׁהוּא יְהוּדִי, וּפִתַּח אֶת הַחֲלוֹן. וּמִחֲמַת הַחֲשֵׁכָה לֹא רָאָה דְבָר אֲךָ הִדּוּבֵר הֲצִיג אֶת עֵצְמוֹ בְּשֵׁם רַבִּי צְמַח הַעֲשִׂיר, וּבְקִשׁ מִרַבִּי נַחֲמִיָּה לְהַתְּלַבֵּשׁ וּלְבוֹא אַחֲרָיו. רַבִּי נַחֲמִיָּה הִבִּין שֶׁיֵּשׁ דְּבָרִים בְּגוֹ, וְכָךְ עָשָׂה. כְּשֶׁיֵּצֵא מִבֵּיתוֹ הוֹלִיכּוֹ רַבִּי צְמַח דְּרָךְ סְמִטָּאוֹת אֲפִילוֹת כְּשֶׁפָּנַס קֶטֶן מְאִיר אֶת דְּרָכָם לְעֵבֶר מִרְתֵּף רַחֵב יָדַיִם, שֶׁהָיָה בְּבֵיתוֹ שֶׁל רַבִּי צְמַח.

אַחַר שֶׁנִּכְנְסוּ פְּנִימָה, הִעֲלָה רַבִּי צְמַח אוֹר בְּמִנְוֵרָה, וְהַחֲוָה בְּאֲצָבָעוֹ אֵל אַחַת הַפְּנוֹת. רַבִּי נַחֲמִיָּה הִבִּיט לְעֵבֶר הַמְּקוֹם, וּלְפָתַע חָשׁ כִּי בְּרָכִיו רוֹעֵדוֹת וְכוּשְׁלוֹת. רַבִּי צְמַח מִהָר לְהִבִּיא לוֹ כֶּסֶף, וְהִשְׁקִיחוּ מַעֲט יָוֵן. רַבִּי נַחֲמִיָּה הִחַל מִשְׁפֹּשֵׁף אֶת עֵינָיו לְרֹאוֹת אִם אֵין זֶה חֲלוֹם, וְאָבִן בְּפִנָּה הַהִיא נִצְבָּה לָהּ מְנוֹרַת הַזָּהָב הַקְּדוּשָׁה שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

עוֹד לֹא הִסְפִּיק רַבִּי נַחֲמִיָּה לְהַתְּאוּשֵׁשׁ מֵהַתְּדַהֲמָה שֶׁאַחֲזָה בּוֹ, וְרָאָה שֶׁבְּצֵד מִמּוֹל יֵשׁ עוֹד מְנוֹרַת זָהָב זָהָה. בְּתַחֲלָה חָשַׁב שֶׁיֵּשׁ שָׁם מִרְאָה, לְכֵן זֶה דּוּמָה אֲךָ מִהָר מְאֹד קָלַט שֶׁהֵם שְׁתֵּי מְנוֹרוֹת שׁוֹנִים וּבְכָל זֹאת הֵם דּוּמִים כְּשִׁתִּי טְפוֹת מַיִם. מַה קוֹרָה פֹּה? שָׂאֵל רַבִּי נַחֲמִיָּה, וְרַבִּי צְמַח הִתְחִיל לְגוֹלָל אֶת הַסְּפּוֹר בְּקִצְרָה.

לְאַחַר שֶׁעֲזָבָה הַמְּשִׁלַּחַת הַיְהוּדִית אֶת אֲרָמוֹנוֹ שֶׁל הַקִּיסָר, הִבִּין שֶׁמְנוּרָה זוֹ מִיְחַדָּת בְּמִינָה עַד שֶׁהִיְהוּדִים מוֹכְנִים לְשִׁלֵּם עֲבוּרָה זָהָב פִּי שְׁלֹשׁ מִמְּשִׁקְלָהּ. הִחַל יוֹסְטִינִיּוֹס הַקִּיסָר לְהַתְּעַנְּנוּ בָּהּ, וּבְקִשׁ מִשֹּׁר הָאוּצֵר לְהִבִּיאָהּ וּלְהַצִּיגָהּ לְפָנָיו. וְאָבִן תוֹךְ שְׁעָה הוֹבָאָה הַמְּנוּרָה אֵל הָאֲרָמוֹן. מִשְׁרָאָה הַקִּיסָר אֶת הַמְּנוּרָה, עֲמִד תַּחְתָּיו מְכָה הָלָם. הִרְבָּה שְׁכִיזוֹת חֲמִידָה יֵשׁ לוֹ בְּאֲרָמוֹנוֹ, אֲךָ מְלֹאכֶת מַחְשֶׁבֶת נִפְלְאָה כְּזוֹ, טָרַם רָאָה מִיָּמָיו.

פניני הפרשה

את המנוחה יש להציב בטורקליני אמר המלך. מכל כלי הזהב שבארמון, אין אף אחד שיתחרה ביופיה. באותו רגע הבחין המלך בסדק קטן שבגגלה. זוהי ודאי פעלתם של ההונים הפרברים, מלמל המלך לעצמו, פרברים אלו לא ידעו איך להשגיח על חפץ יקר זה. עוד באותו יום, הזמנו טובי הצורפים לנסות לתקן אותה, אך כל עמלם היה לריק.

אחר שנואש המלך מהצורפים הגויים, חשב המלך אולי יש בה סוד הידוע רק לצורפים היהודים. שלח איפה להזמין אליו, את רבי צמח הצורף היהודי. מרפבה מבית המלכות נשלחה לרבי צמח, והלה שלא ידע לשם מה נקרא, כמעט פרחח נשמתו. לקח עמו את הטלית והתפליו, ונסע אל המלך. הקדים המלך ואמר לו זאת המנוחה נסדקה בגגלה, אל תאמר לי שאינך יכול לתקנה, כי אז תשלם בחייה. עליך להחזירה לי בלי שיכיר שהיה כאן סדק כלל.

הקיסר המשיך ואמר לי; אם תבצע מלאכתך ביאות, ישלם לך מאוצר המלוכה הרבה יותר משיעלה על דעתך לדרוש. ואולם אם יארע דבר מה למנוחה אחת דתך למות. יודע אני כי היהודים לושטים עינים למנוחה זו, ויתכן שירצו להערים עלי בהיות המנוחה אצלך ולסלקה. הייתי יכול להציב סביב ביתך משמר של חיילים, כדי למנוע אפשרות כזאת. אך כדי למנוע רעש מיתר, תקח אותה לבית מלאכתך, ולאיש מהיהודים אסור לדעת שמזי מהידיעה שזו אצלך. והיה אם לא תחזור אלי, דמך ודם כל היהודים אשר נמצאים בכל מדינות מלכותי בראשם, לא אחוס על נער וזקן.

רבי צמח התבונן בסדק ואמר: נראה לי שאוכל לתקן את הסדק, אך זה יארך הרבה זמן, ויתכן כמה חודשים. מסכים ענה הקיסר. ובו במקום נתן לי הקיסר סכום עצום של כסף, והמנוחה הובאה אלי באישון לילה, על ידי כרפדה מפארת.

רעיון עלה במחיי להעתיק את המנוחה. הכסף שקבלתי מהמלך הוא מספיק לקנות פמות עצומה של זהב, ואת השאר אשלים מרכושי. ומאז סגרתי את בית המלאכה שלי. בני הבית עסוקים רק בקניית ומכירת תכשיטי חוץ, ואני יום ולילה עסוק ביציקת מנוחה זהה. והנה עיניך הרואות העתק מדויק של המנוחה, נכון היא איננה מקשה, היא עשויה בריתוף אך עין אנוש לא יכולה להבחין בכך.

סים רבי צמח את דבריו ואמר: המנוחה חייבת להעלם מכאן בהקדם. כל רגע היא מסכנת אותי ואת כל העם. אני מתכוון תוף יום או יומים להביא את העתק המנוחה לבית המלך, אך המקורית חייבת להעלם. וכיון שאתה נבחרת על ידי ריש גלותא לקחת את המנוחה קראתי לך שאתה תשלים את המשימה.

המשיך יבוא בעזרת השם מקורות: ספר בעקבות המנוחה מאת הסופר החרדי שלמה בן דוד

בברכת שבת שלום

הרב דוד ויג

המפקיד

ט"ו

פרשת כי תשא

שאלות לזוהרה ושינון

1. מה הפירוש "כי תשא"? ולמה אסור לספור בלא מחצית השקל?
2. למה כתוב "זה יתנו"? ולמה כתוב "כל העובר על הפקודים"?
3. כמה גרה יש בחצי שקל? וכמה מעה יש בזוז בזמן התורה ובזמן חז"ל?
4. כמה פעמים כתוב כאן "תרומת ד"? על איזה דבר זה מרמז? ועל איזה תרומה אומרת התורה "לכפר על נפשותיכם"?
5. באיזה זמנים מנו את ישראל? ומה עשו עם חצאי השקלים שבכל מנין?
6. למה אי אפשר לומר שהמנין שכתוב בפרשת במדבר הוא המנין שהיה בפרשת פקודי?
7. איך יכול להיות שישראל היו שווים במספרם בשני המנינים?
8. על איזה מנין מרמז הפסוק "ונתת אותו על עבודת אהל מועד"?
9. באיזה מקום היה מונח הכיור? ולמה א"א לומר שהיה ממש בין המזבח ואהל מועד?
10. איך היה סדר קידוש ידים ורגלים?
11. למה כתבה התורה שתי פעמים "ולא ימותו"?
12. מה הפשט "בשמים ראש"? ולמה כתבה התורה "וקנמן בשם, וקנה בשם"?
13. כמה הביאו מה"מר דרור" מה"קנמן בשם" ומה"קנה בשם"? ולמה כתבה התורה "מחציתו חמשים ומאתים"?
14. מה עשו עם השמן לפי ר"מ? למה חולק ר' יהודה עליו? ואיך היה לפי ר' יהודה?
15. מה הפשט "רקח מרקחת מעשה רוקח"?
16. איך היתה המשיחה בכלי המשכן? ואיך היתה המשיחה במלכים?
17. לאיזה ענין נעשו הכלים קודש ע"י המשיחה?
18. איזה דבר נעשה קודש אם נכנס לכלי שרת? ומנין לומדים זאת?
19. על איזה דברים חייבים כרת בשמן המשחה?
20. מה הפשט "נטף"? ולמה נקרא כן? ומה הפשט "שחלת"? "חלבנה"?
21. איך לומדים שצריך להיות י"א סממנים בקטרת?
22. מה הפשט "בד בבד יהיה"? ומה היה המשקל של נטף ושחלת וחלבנה?
23. למה נקרא מנהיג הספינה "מלח"?
24. באיזה אופן חייבים כרת כשעושים קטרת בבית?
25. מה הפשט "בחכמה"? "בתבונה"? "וברעת"?
26. מה היו משמשים בגדי השרד? ולמה א"א לומר שהם בגדי כהונה? ואיזה לשון הוא "שרד"?
27. מה לומדים מהפסוק "ואתה דבר אל בני ישראל"?
28. איזה מיעוט ממעטים מהפסוק "אך את שבתותי תשמורו"?
29. על איזה אות מרמזת שבת? ומה הפשט "לדעת כי אני ד' מקדשכם"?
30. מה חייבים כשמחללים שבת במזיד ויש עדים והתראה? ומה חייבים על מזיד כשאין עדים והתראה?
31. למה כתוב "שבת שבתון" - לשון כפולה?
32. מה הפשט "וינפש"?
33. למה צריך לומר שהפסוק "ויתן אל משה..." לא כתוב לפי הסדר?
34. למה כתוב "ככלתו" - חסר וא"ו?
35. מה היתה טעותם של ישראל בירידת משה מן ההר? ומה עשה השטן?
36. למה אמר אהרן שיפרקו הנשים את הנזמים שלהן?
37. מה הפשט "ויצר אותו בחרט"ם"? ולמה יצא מהזהב עגל מסכה?
38. איך יש ראייה שהערב רב השתחוו לעגל ולא בני ישראל?
39. מה הכוונה בפסוק "וירא אהרן"? ולמה אמר אהרן "חג לד' מחר"?
40. איזה דברים מרומזים בלשון "ויקומו לצחק"?
41. למה אמר הקב"ה למשה "לך רד"? ומה הכוונה "כי שחת עמך"?
42. מה רמוז הקב"ה למשה באמרו "ועתה הניחה ליי"?
43. מה התכוון משה באמרו להקב"ה: "זכור לאברהם ליצחק ולישראל"? ומה הכוונה "אשר נשבעת להם בך"?
44. מה הכוונה בפסוק: "מעשה אלקים המה"?
45. מה הפשט "וישמע יהושע את העם ברעה... ויאמר אין קול ענות גבורה ואין קול ענות חלושה קול ענות אנכי שומע"?
46. איזה ק"ו דרש משה כששבר את הלוחות?
47. למה השקה משה את ישראל? ובאיזה מיתות נידונו ישראל שם?
48. מה הכוונה בדברי משה לאהרן "מה עשה לך העם...?"
49. מה הפשט "פרוע הוא"? "לשמצה בקמיהם"?

פרשת כי תשא

50. מנין למד משה שחייבים להרוג את מי שעבד עבודה זרה? ואיך יכול להיות שלוי יהרוג את אחיו?
51. מה הכוונה בפסוק "מלאו ידכם היום"?
52. מה התכוון משה באמרו להקב"ה "ויעשו להם אלהי זהב"?
53. למה אמר משה להקב"ה "מחני נא מספרך"?
54. מה הפשט בפסוק "אל אשר דברתי לך"?
55. באיזה פסוק מרומז שהקב"ה נפרע בכל פורענות גם על חטא העגל?
56. למה אמר הקב"ה למשה "לך עלה"?
57. איזה דבר רע שמעו ישראל? ומה הפשט "ולא שתו איש עדין עליו"?
58. מה הכוונה "רגע אחד אעלה בקרבך וכליתך"? "ואדעה מה אעשה לך"?
59. למה נטה משה אהלו מחוץ למחנה?
60. למה קרא לביתו אהל מועד? ומה הכוונה "כל מבקש ד"י"?
61. למה הביטו העם אחרי משה?
62. באיזה זמן נהג משה בדבר זה? ומנין?
63. למה שב משה אל המחנה אחרי שדיבר הקב"ה איתו?
64. מה הכוונה בדברי משה להקב"ה "ראה אתה אומר אלי... ואתה אמרת ידעתך בשם"?
65. מה הכוונה בדברי משה שאמר "וראה כי עמך הגוי הזה"?
66. מה הפשט "ובמה יודע איפה... ונפלינו אני ועמך...?"
67. למה אמר משה עכשיו להקב"ה "הראני נא את כבודך"?
68. למה אמר הקב"ה למשה שהגיע הזמן שיראה את כבודו?
69. מה יעשו ישראל כשיתמו זכויות אבות?
70. מה הכוונה בדברי הקב"ה "הנה מקום אתי"?
71. מה הפשט "והיה בעבור כבודי ושמתיך בנקרת הצור"?
72. מה הפשט "ושכותי כפי" "והסירותי את כפי"?
73. מה הכוונה בדברי הקב"ה "פסל לך"?
74. מה המשל שמביא רש"י שדווקא משה צריך לפסול את הלוחות?
75. למה אמר כאן הקב"ה "ואיש לא יעלה עמך"?
76. למה כתוב "ד' ד" - שתי פעמים?
77. מה הפשט "ארך אפים" "ורב חסד ואמת"?
78. מה הפשט "ונקה לא ינקה"?
79. מתי פוקד הקב"ה עוון אבות על בנים?
80. מה הפשט "ונחלתנו"?
81. מה הפשט "וכל מקנך תזכר"?
82. איך מקיימים מצות פטר חמור?
83. מה הפשט "ולא יראו פני ריקם" לפי פירוש רש"י ולפי המדרש?
84. למה כתבה התורה "בחריש ובקציר תשבות"?
85. מה הפשט "בכורי קציר חטים"?
86. למה כפלה התורה הרבה מצוות?
87. מה הפשט "לא תשחט על חמץ...". ומה הדין בזורק דם על חמץ?
88. למה כתוב שלש פעמים "לא תבשל גדי בחלב אמור"?
89. מנין לומדים שבשר עוף בחלב אינו אסור מן התורה?

שאלות במפרשי התורה

- א. מדוע כתב השי"ת בתורה מצוות רבות במילים ספורות, ולא פירט בהרחבה? (אור החיים פרק ל"א פסוק י"ג, בא"ד: 'ואל יקחך ליבך...').
- ב. מדוע נאמר: "אך את שבתותי" - לשון רבים? ועל איזה שבתות הכוונה בכל מקום? (כלי יקר פרק ל"א פסוק י"ג, בא"ד: 'אלא לפי').
- ג. מדוע חזרה התורה שוב: "ושמרו בני ישראל את השבת"? (אור החיים פרק ל"א פסוק ט"ז, בא"ד: עוד ירצה ע"ד אומרם ז"ל שצריך להוסיף...).
- ד. מה הכוונה: "לעשות את השבת"? (אור החיים שם בהמשך דבריו, ג' תרועים ע"כ)

מרכז החינוך העצמאי

תלמוד תורה "משיבת נפש"
סמטת התבור 8 גני-תקוה, טל' 5344615

פרשת כי תשא-פרה

לכבוד הורי התלמיד היקר _____ נ"י

הרינו מתכבדים להודיעכם כי בשבוע זה למדנו:

גמרא: האפקיז א"ל. פסיכא-א"ל : תיקו

חומש: פרשת משפטים א' פס' 16

דינים: סי' א"י ק"ל ק"ח ק"כ

הרב ויג 050-4141922 הרב חממי 054-8455464 הרב הנדלר 052-7600516

נבקשכם לדאוג לכך שבנכם נ"י יחזור בשב"ק על הנ"ל

נא למלא את כל הפרטים דלהלן ולהחזיר את הדף לת"ת

הרינו לאשר בזה כי בני נ"י חזר על לימודיו במהלך השבת בנושאים שצוינו לעיל
ורמת ידיעתו:

_____ גמרא:	_____ הליכות בני:
_____ חומש:	_____ תפילה:
_____ משנה:	_____ התנהגות:
_____ דינים:	_____ הערות:
_____ נביא:	_____
_____ פרה"ש:	_____

חתימת הורים:
